

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації

«Інфраструктурне забезпечення розвитку підприємництва в умовах цифрової економіки»

здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії

Кохно Вячеслава Сергійовича

за спеціальністю 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
(галузь знань 07 Управління та адміністрування)

Кафедра менеджменту

Київський національний університет технологій та дизайну

Актуальність теми та її зв'язок із планами науково-дослідних робіт.

Цифрова трансформація економічних відносин кардинально змінює вимоги до традиційної підприємницької інфраструктури, а класичні інституції підтримки бізнесу не завжди адаптовані до потреб цифрових бізнес-моделей, платформної економіки та електронної комерції. В умовах посилення глобальної конкуренції ефективність функціонування підприємницького сектору значною мірою залежить від якості інфраструктурного забезпечення – доступу до цифрових платформ, технопарків, бізнес-інкубаторів, систем електронного урядування, фінтех-сервісів тощо.

Для України проблема інфраструктурного забезпечення розвитку підприємництва набуває особливої гостроти в контексті післявоєнного відновлення економіки, необхідності прискореної цифровізації державних та бізнес-процесів, інтеграції до європейського цифрового простору та виконання зобов'язань у рамках євроінтеграційного курсу.

Відсутність комплексної методології щодо інфраструктурного забезпечення підприємництва в цифровій економіці ускладнює формування як обґрунтованої державної політики щодо стимулювання підприємницької активності, так і ефективних політик і регламентів в діяльності суб'єктів підприємництва. Необхідність формування теоретичних засад та практичного інструментарію щодо інфраструктурного забезпечення розвитку підприємництва в умовах цифрової економіки зумовлює актуальність теми дослідження та її практичної значущості.

Зв'язок теми дослідження з планами науково-дослідних робіт.

Дослідження виконано відповідно до тематики ініціативних наукових досліджень Київського національного університету технологій та дизайну Міністерства освіти і науки України (м. Київ).

В межах ініціативної науково-дослідної теми «Інноваційні підходи до структурно-функціональної модернізації інфраструктури підприємництва в період післявоєнного відновлення України» (державний реєстраційний номер 0123U100978, 2023-2027 рр.) автором розроблено науково-методичний підхід до класифікації цифрової інфраструктури підприємництва, який передбачає її розгляд як поєднання «твердої» та «м'якої» складових.

Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів.

Дисертаційна робота є одноосібною науковою працею. Усі основні наукові результати, висновки, пропозиції та рекомендації, що виносяться на захист, отримані автором особисто. Автором самостійно сформульовано наукове завдання дослідження, визначено його мету, об'єкт, предмет та методичний інструментарій. Автором проведено критичний аналіз і систематизацію наукових підходів до трактування інфраструктури підприємництва. Запропоновано інтегровану концепцію «подвійної багаторівневості» інфраструктурного забезпечення підприємництва, яка поєднує внутрішню функціональну структуру інфраструктури підприємництва та зовнішню екосистемну стратифікацію середовища її функціонування.

Розроблено інтегровану методологічну модель дослідження інфраструктурного середовища підприємництва, яка поєднує системно-інституційний аналіз, просторово-мережеві методи та когнітивно-аналітичні інструменти.

Розроблено симуляційно-індексний підхід до аналізу використання цифрових сервісів у підприємницькій діяльності, який базується на формуванні інтегрального індексу Digital Services Index (DSI) та його використанні як ключової пояснювальної змінної у моделюванні результативності бізнесу.

На основі результатів індексного аналізу, симуляційного моделювання та SEM-аналізу доведено, що цифрова інфраструктура виступає системоутворювальним чинником розвитку підприємництва в умовах цифрової економіки. Автором обґрунтовано, що вплив цифрової інфраструктури на конкурентоспроможність підприємств має нелінійний характер і реалізується через підвищення інноваційності, адаптивності та інтегрованості цифрових сервісів у бізнес-процеси.

Внесок автора в колективно опубліковані наукові праці конкретизовано у списку публікацій.

Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків, рекомендацій. Методологічною основою дисертації послугувала сукупність принципів наукового пізнання, загальних та спеціальних методів і способів дослідження: теоретичне узагальнення, систематизації, системний підхід, структурно-функціональний та інституційний аналіз, економіко-статистичні методи, індексний аналіз, кореляційно-регресійний аналіз, економіко-математичне моделювання та графічна візуалізація. Поєднання якісних і кількісних методів забезпечує багатовимірність аналізу та взаємну верифікацію отриманих результатів.

Теоретичною основою дослідження стали положення наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених з питань розвитку підприємництва, інфраструктурного забезпечення економіки, цифрової трансформації бізнесу, теорії інновацій та цифрової економіки, а також концепції екосистемного та інституційного підходів до дослідження соціально-економічних систем. Для проведення наукових досліджень було використано наукові праці провідних закордонних і вітчизняних учених щодо становлення та функціонування

цифрової економіки та розвитку підприємництва, зокрема: Сауха І. В., Шиманської В. В., Момонт Т. В., Кулинич М. Б., Голобородько О. П., Криворучко О. С., Щербатенко О.В., Апалькова В. В., Малюти Л. Я., Ю. Бажала, О. Беляєва, В. Боброва,

З. Варналія, В. Василенка та ін., що забезпечують відповідність отриманих результатів сучасному світовому рівню розвитку науки предметної галузі.

Репрезентативність емпіричної бази та верифікацію результатів забезпечено вибором діагностичних інструментів, репрезентативною інформаційною базою, що охоплює статистичні дані, результати експертного опитування, аналітичні матеріали міжнародних організацій і нормативно-правові документи у сфері цифрової трансформації економіки.

Верифікацію результатів дисертаційного дослідження забезпечено їх впровадженням у практичну діяльність підприємства та навчальний процес закладу вищої освіти, що підтверджено відповідними документами.

Основні результати дослідження, ступінь їх наукової новизни та значущості. Отримані в процесі дослідження наукові результати в сукупності дали змогу розв'язати важливе науково-прикладне завдання щодо вдосконалення інфраструктурного забезпечення розвитку підприємництва в умовах цифрової економіки.

Основні положення, що визначають наукову новизну дисертаційної роботи, полягають у наступному:

уперше:

- застосовано науково-аналітичний матричний підхід до визначення рівня цифрової зрілості як динамічну аналітичну платформу, яка через анкетну операціоналізацію, нормалізацію показників та індексну формалізацію забезпечує можливість дослідження економічних ефектів цифрової трансформації підприємств як у реальному емпіричному середовищі, так і в межах симуляційного моделювання;

- сформовано науково-методичний підхід до оцінювання рівня цифрової спроможності підприємств на основі розрахунку критичних порогових рівнів цифровізації підприємницької діяльності шляхом визначення інтегрального індексу цифрової підтримки підприємництва (DSI), зокрема визначено поріг входження у цифрове середовище та поріг насичення цифровими сервісами, що дає змогу оцінити та кількісно та обґрунтовувати відповідні сценарії цифрового розвитку підприємств;

удосконалено:

- теоретичні положення щодо інфраструктурного забезпечення підприємництва шляхом формування матричної моделі «подвійної багаторівневості», яка поєднує внутрішню функціональну будову інфраструктури підприємництва – інституційну, фінансову, інноваційну, інформаційну та логістичну складові – із зовнішніми екосистемними рівнями середовища її функціонування: природним, техногенним, соціально-економічним та інституційно-ціннісним. Така модель дає змогу відображати взаємозв'язки між типами інфраструктур і рівнями середовища, визначати потенційні джерела синергії та системних ризиків, а також формувати

теоретичну основу стратегічного планування розвитку підприємницьких екосистем;

- трактування цифрової інфраструктури підприємництва, яку запропоновано розглядати як цілісну систему технологічних, інституційних і соціально-комунікаційних елементів, що забезпечують реалізацію підприємницьких процесів у цифровому середовищі шляхом створення, оброблення, обміну та використання даних. На відміну від інструментального розуміння цифрової інфраструктури, запропонований підхід акцентує її роль як архітектури нової форми підприємницької взаємодії, у межах якої трансформуються межі між виробником і споживачем, бізнесом і державою, ринком і мережею;

- науково-методичний підхід до структуризації цифрової інфраструктури підприємництва через виокремлення її «твердої» та «м'якої» складових, що дає змогу диференціювати технічні елементи – мережеві, обчислювальні та безпекові ресурси – сервісні, інституційно-організаційні та комунікаційні компоненти цифрового середовища підприємництва;

набули подальшого розвитку:

- класифікація елементів цифрової інфраструктури підприємництва, який, на відміну від одновимірних класифікацій, базується на поєднанні трьох взаємопов'язаних критеріїв – функціонального, інтеграційного та ціннісного; що дає змогу комплексно оцінювати цифрові сервіси не лише як технологічні інструменти, а й як чинники інтеграції бізнес-процесів, підвищення організаційної узгодженості та створення доданої вартості в підприємницькій діяльності;

- методичний інструментарій оцінювання галузевої цифрової трансформації, представлений у вигляді індексу галузевої цифрової трансформації (SDTI), який, на відміну від традиційних індикаторних підходів, дає змогу здійснювати кількісне вимірювання рівня цифровізації галузей економіки з урахуванням інтенсивності використання цифрових сервісів, рівня інфраструктурного забезпечення та цифрової зрілості підприємств;

- розроблено механізм впливу цифрової інфраструктури на конкурентоспроможність підприємництва шляхом встановлення медіаційної ролі інноваційності у взаємозв'язку між розвитком цифрової інфраструктури (Digital Infrastructure Index, DII) та рівнем конкурентоспроможності суб'єктів господарювання, що дозволяє пояснити нелінійний, опосередкований і пороговий характер впливу цифровізації на результати підприємницької діяльності.

Практичне значення роботи. Отримані результати та розроблені рекомендації є методичною базою вдосконалення інфраструктурного забезпечення розвитку підприємництва в умовах цифрової економіки.

До результатів, що мають найбільше практичне значення, належать: методичні підходи та рекомендації щодо оцінювання й моніторингу цифрової трансформації підприємств на основі Digital Maturity Matrix, індексів DII, DSI та BPI, визначення рівня інтеграції цифрових сервісів у бізнес-процеси,

ідентифікації критичних порогів цифрової зрілості та запобігання ефекту «псевдо-цифровізації». Практичну значущість цих результатів підтверджено їх використанням у діяльності ТОВ «Марітайм Логістікс» (довідка № 12/1 від 12.03.2026 р.), ТОВ «ТрейдСіті» (довідка № 12-1 від 12.03.2026 р.), ГО «Міжнародна академія інформатики» (довідка №2625-12/04 від 24.12.2025). Наукові висновки та пропозиції дисертації впроваджено в освітній процес і науково-дослідну діяльність Київського національного університету технологій та дизайну (довідка №02-02/800 від 23.04.2026) і в освітній процес ВНЗ «Національна академія управління» під час викладання економічних дисциплін (акт від 15.01.2026 р.).

Повнота викладення матеріалів дисертації в публікаціях та особистий внесок у них автора. Основні положення і результати дисертаційного дослідження відображено у 11 наукових роботах, з них 1 стаття опублікована у виданні, що індексується у міжнародній наукометричній базі Scopus, 5 статей опубліковані у наукових фахових виданнях України категорії Б; 1 – розділ у колективній монографії та 4 публікації апробаційного характеру. Наукові публікації відповідають вимогам п. 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії (Постанова Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44).

Статті у наукових фахових виданнях України:

1. Белялов, Т. Е., Кохно, В. С. Підприємництво в умовах цифрової економіки. Інтернаука. Серія: "Економічні науки". 2023. № 2.

DOI: 10.25313/2520-2294-2023-2-8591 (0,4 д.а.)

URL: <https://www.inter-nauka.com/issues/economic2023/2/8591>

Особистий внесок автора: узагальнено теоретичні підходи до визначення сутності цифрової економіки; систематизовано ключові чинники впливу цифровізації на розвиток підприємництва.

2. Bielialov T., Kokhno V. Transformation of Entrepreneurship in the Conditions of the Digital Economy. Management. 2024. Vol. 40 No. 2.

DOI: 10.30857/2415-3206.2024.2.3 (0,5 д.а.)

URL: <https://jrnل.knutd.edu.ua/index.php/mng/article/view/1795>

Особистий внесок автора: досліджено сутність трансформаційних процесів у сфері підприємництва під впливом цифрової економіки; виокремлено ключові тенденції, виклики та перспективи розвитку підприємницької діяльності в умовах цифровізації; обґрунтовано роль цифрових технологій у формуванні ефективної цифрової бізнес-екосистеми; сформульовано наукові узагальнення щодо адаптації підприємництва до нових умов економічної взаємодії.

3. Кохно В.С. Вплив цифрової інфраструктури на інноваційність, адаптивність і конкурентоспроможність бізнесу. Актуальні проблеми економіки. 2025. № 5 (287). С. 403-410.

DOI: 10.32752/1993-6788-2025-1-287-581-589

URL:https://eco-science.net/wp-content/uploads/2025/05/5.25._topic_Viacheslav-Kokhno-581-589.pdf

4. Miahkykh, I., Kokhno, V., Sopin, E. Sectoral Disparities In Digital Transformation: A Comparative Analysis Of Ukraine's Economic Sectors Using A Composite Index Approach. *Smart Economy, Entrepreneurship and Security*, 2025, 3(1), 64-71.

DOI: [https://doi.org/10.60022/sis.3.\(01\).7](https://doi.org/10.60022/sis.3.(01).7)

Особистий внесок автора: взято участь у розробленні методичного підходу до оцінювання рівня цифрової трансформації секторів економіки України на основі композитного індексу; систематизовано показники цифрової інфраструктури, людського капіталу, технологічного впровадження та інноваційної активності; здійснено порівняльне узагальнення міжсекторальних відмінностей цифрового розвитку; обґрунтовано напрями подолання цифрових диспропорцій у секторальній структурі національної економіки.

5. Кохно В.С. Розвиток цифрової екосистеми підтримки підприємництва. Актуальні проблеми економіки. 2026. № 2(296).

DOI: 10.32752/1993-6788-2026-1-296-340-350

URL:https://eco-science.net/wp-content/uploads/2026/02/2.26._topic_Viacheslav-Kokhno-340-350-1.pdf

Статті виданні, що індексується у міжнародній наукометричній базі Scopus:

6. Tiahunova, N., Zhuk, O., Kokhno, V., Tereshchenko, P., & Skrylnik, A. (2025). Digital Platforms for Supporting Entrepreneurship: EU Experience for Ukraine. *Journal of Theoretical and Applied Information Technology* (Vol.103. No.15). (Scopus)

DOI: [10.5281/zenodo.16893035](https://zenodo.org/record/16893035)

Особистий внесок автора: проаналізовано європейський досвід використання цифрових платформ для підтримки підприємництва; взято участь у порівняльному дослідженні цифрових платформ ЄС та України; обґрунтовано можливості адаптації європейських практик до українських умов, зокрема в контексті воєнного стану та євроінтеграційних орієнтирів; сформульовано рекомендації щодо підвищення гнучкості підприємницької діяльності за допомогою цифрових платформ.

Монографії:

7. Kokhno, V. (2025). Institutional and Digital Infrastructure for Entrepreneurship Development in the Digital Economy.Integration of Marketing into the Public Administration System: Ukrainian Experience and Prospects.Monograph.In Z. Zhyvko, (Ed.). Scientific Center of Innovative Research. 352 p. (pp. 37-68).

Апробація результатів дослідження. Теоретичні, методичні та

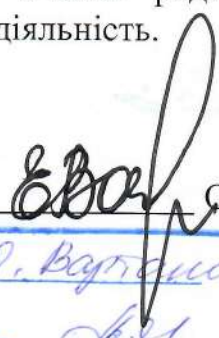
практичні положення дисертаційної роботи доповідались на 3 міжнародних та 1 всеукраїнській науково-практичних конференціях: Всеукраїнській науково-практичній конференції молодих учених та студентів «Домінанти соціально-економічного розвитку України у нових реаліях», м. Київ, 2025 р.; III Міжнародній науковій конференції «Цифрова інфраструктура як основа розвитку підприємництва в умовах трансформаційної економіки», м. Прага, 2025 р. ; III Міжнародній науково-практичній конференції «Бар'єри цифровізації: технічні, інституційні, економічні. Соціально-економічний розвиток у контексті викликів сьогодення», м. Одеса, 2025 р.; XXIV-ому Міжнародному науковому семінарі «Інструменти підвищення цифрової конкурентоспроможності індивідуальних підприємців та малих підприємств. Сучасні проблеми інформатики в управлінні, економіці, освіті, подоланні наслідків Чорнобильської катастрофи в умовах воєнного стану», м. Київ, 2025 р. Оформила правильно.

Оцінка мови та стилю дисертації. Текст дисертації викладено грамотно, державною мовою. Стиль викладення наведених досліджень, наукових положень, висновків і рекомендацій відповідає академічному стилю. За формою і змістом дисертація відповідає Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії № 44 від 12.01.2022 р. Дисертація оформлена відповідно до вимог «Про затвердження вимог до оформлення дисертації» № 40 від 12.01.2017 р.

Загальний висновок. Вважати, що дисертаційна робота Кохно Вячеслава Сергійовича «Інфраструктурне забезпечення розвитку підприємництва в умовах цифрової економіки», яка подана на здобуття ступеня доктора філософії, за актуальністю, ступенем новизни, науковим рівнем та практичною цінністю, змістом та оформленням повністю відповідає вимогам п. 5-9 Порядку присудження ступеня доктора філософії (Постанова КМУ від 12 січня 2022 р. № 44), вимогам наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», та відповідає напряму освітньо-наукової програми Київського національного університету технологій та дизайну за спеціальністю 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність.

Рекомендувати дисертаційну роботу Кохно Вячеслава Сергійовича на тему: «Інфраструктурне забезпечення розвитку підприємництва в умовах цифрової економіки», подану на здобуття ступеня доктора філософії, до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність.

Головуючий на засіданні,
доктор економічних наук, професор,
професор кафедри менеджменту

Олена ВАРТАНОВА

05 травня 2026 року

Підпис
Зав. КАНЦ